افغانستان: نوي پالیسي

د نړیوال حفاظت د غوښتنې لپاره د نوي پالیسي ارزونه

1. د فرعي محافظت موقف ارزونې ځنډول نور د تطبیق وړ ندی.

د 2021 په اګست کې، د افغانستان د پناه غوښتونکو غوښتونکو لپاره د پریکړو لنډمهاله تعلیق (د پخوانی ویب راپور لینک) پریکړه وشوه.

د ځینو حالاتو لپاره، د معلوماتو د نشتوالي یا د طالبانو د دریځ له امله د غوښتنلیک ارزونه لاهم ستونزمنه ده. کله چې ناڅرګندتیا شتون ولري، د مهاجرینو او بې دولته وګړو لویه کمیسارۍ باید احتیاط وکړي او د مهاجرینو موقف (قبولي) اعطا کړي. د فرعي حفاظت (سابسیدیر) ارزونې لپاره کافي معلومات شتون لري. د افغانستان د حالاتو په اړه کافي معلومات یو ځل بیا فراهم سوي دي.

له همدې امله، د فرعي محافظت حالت ارزونې لنډمهاله تعلیق لرې شوی. د مهاجرینو او بې دولته وګړو لویه کمیساري
بیا کولی شي د ټولو غوښتنلیکونو لپاره پریکړه وکړي.

د هغو قضیو لپاره چې په تیرو څو میاشتو کې شخصي مرکه جوړه شوې وه، مګر په اړه یې پریکړه نه وه شوې، په راتلونکو میاشتو کې به هغه پریکړې تعقیب شي. لکه څنګه چې د ټولو اصلي هیوادونو لپاره، هر وضعیت به په انفرادي ډول و ارزول شي.

2. د مهاجرینو او بې دولته وګړو لویې کمیسارۍ ماموریت

د مهاجرینو او بې دولته وګړو لویه کمیسارۍ باید دا ارزونه وکړي چې ایا د نړیوال حفاظت ټول غوښتونکي حفاظت ته اړتیا لري که نه. د مهاجرینو او بې دولته وګړو لویه کمیسارۍ اړتیا نلري د یو هیواد امنیت یا نا امني ارزونه وکړي او نه هم د رژیم "سیاسي" ارزونې ته اړتیا لري ترڅو د هغې پر بنسټ محافظت موقف اعطا کړي.

د مهاجرینو او بې دولته وګړو لویه کمیسارۍ په انفرادي ډول د هر غوښتونکي لپاره د حفاظت اړتیا ارزوي. دا د پناه غوښتنې او فرعي حفاظت تعریفونو سره سم ترسره کیږي چې د قانون او نړیوالو تړونونو اخوا چتو شوي.
کله چې دا کار کوي، د مهاجرینو او بې دولته وګړو لویه کمیسارۍ د افغانستان وضعیت په پام کې نیسي. د مهاجرینو او بې دولته وګړو لویه کمیسارۍ پدې پوهیږي چې پدې هیواد کې وضعیت خورا ستونزمن دی. دا روښانه ده چې ډیری خلک محافظت ته اړتیا لري. دا اړینه نه ده چې د ټولو غوښتونکو لپاره یو شان واوسي. یو انفرادي بیاکتنې ته اړتیا ده.

3. د کډوالۍ موقف اعطا کول

د طالبانو له خوا د واک د تر لاسه کولو له امله د ډېرو افغانانو وضعیت په ښکاره توګه خراب شوی دی. ډیری خلک د ځورونې خطر سره مخ دي. دوی کولی شي د کډوالۍ په موقف حساب وکړي.
پدې کې ډیری بیلابیل پروفایلونه شامل دي

پدې کې ډیری بیلابیل پروفایلونه شامل دي لکه خبریالان، د بشري حقونو فعالین، سیاسي مخالفین او د طالبانو منتقدین، هغه خلک چې د تیر حکومت په وخت کې ځینې دندې ترسره کولې، د پخوانیو بهرنیو پوځي سرتیرو یا بهرنیو سازمانونو کارمندان، ځینې اقلیتونه، د LGBT همجنس بازان او نور خلک. هغه ځوک چې د محافظه کار مذهبي نورمونو او ارزښتونو سره مخالفت کوي، منزوي شوي او بی اړیکه ماشومان یا ښځې، د کورنۍ غړي چې ځانګړې ځانګړتیاوې لري چې په خطر کې وي ....

4. د فرعي محافظت موقف اعطا کول

د پناه غوښتنې د دریځ د ورکولو سربیره، د مهاجرینو او بې دولته وګړو لویه کمیسارۍ باید دا ارزونه وکړي چې ایا د فرعي محافظت موقف باید ورکړل که څرنګه.

په افغانستان کې تر هغه وخته پورې چې په دغه هېواد کې طالبان واک ته ورسېدل، د جګړې د شرایطو له امله د فرعي حفاظت موقف ورکول کېده . په داسې کولو کې، د مهاجرینو او بې دولته وګړو لویه کمیسارۍ د اصلي سیمې په توګه په پام کې نیولې، ځکه چې د بې توپیره تاوتریخوالي د قربانۍ کېدو خطر د سیمې څخه بلې سیمې سره ډېر توپیر لري.
د طالبانو له خوا د واک په نیولو سره په امنیتي وضعیت کې د پام وړ بدلون راغلی دی. اوس هم بریدونه او تاوتریخوالی دوام لري. په نښه شوي اشخاص عموما د هغو پروفایلونو سره تړاو لري چې د پناه پېژندنې وړ وي. نو له دې امله، دوی کولی شي د محافظت په موقف باندې حساب وکړي تر څو ل قبول شي. په افغانستان کې نور د بې توپیره تاوتریخوالي د قرباني کېدو ریښتینی خطر نشته.

له همدې امله، د امنیتي وضعیت له امله به د فرعي خوندیتوب موقف نور نه ورکول کېږي.

افغانستان د **یو بشري ناوړین وضعیت** سره مخ دی. لویې کمیسارۍ دا وضعیت په ښه توګه څېړلی او په دې یې غور کړی چې ایا د فرعي محافظت موقف له دې امله باید ورکړل شي که څرنګه.

دا بشري وضعیت په عمده توګه د تیر کال د وچکالۍ او د طالبانو د واکمنۍ راهیسې په اقتصادي او بشري مرستو کې د پام وړ کمښت پایله ده.

د بشري حقونو د اروپایي محکمې د دریمې مادې ارزونې په صورت کې، دا محاکمه د ټولنیز-اقتصادي یا ټولنیزو شرایطو ارزولو لپاره خورا لوړ معیارونه وضع کوي: یوازې په خورا استثنایی شرایطو کې دوی د اروپا د بشري حقونو محکمې د دریمې مادې څخه سرغړونه ګڼل کیږي.

د عدالت د محکمې په اساس، د قضائیه قوې د لارښود b15 ماده په حقیقت کې داروپاد بشري حقونو محکمې دریمې مادې سره ورته نه ده.هغه څرګندوي چې ټولنیز-اقتصادي او بشردوستانه شرایط یوازې د فرعي محافظت موقف د ورکولو وړ دي که چیرې دوی اشخاص په خورا سختو شرایطو کې واچوي او دا حالت د یو عامل د قصدي عمل یا پاتې کیدو پایله وي.

دا شرایط په افغانستان کې نه پوره کیږي. په عموم کې، په افغانستان کې د ټولنیز-اقتصادي یا بشردوستانه شرایطو له امله د فرعي حفاظت موقف نه ورکول کیږي.

5. پایله

په افغانستان کې شرایط خورا کړکېچن دي.

د افغانستان څخه ډېری غوښتونکي محافظت ته اړتیا لري. دا به د پنا غوښتنې موقف په ورکولو سره تقدیم شي.
د کډوالۍ د موقف ورکولو لپاره د غوښتنلیک ساحه ده د طالبانو له واک څخه د مخه پراخه ده.

له بلې خوا، نن ورځ لږ دلیل شتون لري چې د فرعي محافظت موقف ورکړي. دا د امنیتي وضعیت د قوي بدلون له امله دی.

د مهاجرینو او بې دولته وګړو لویه کمیسارۍ پالیسي د اروپایي اتحادیې له ځینو نورو هیوادونو د پالیسۍ سره پرتله کیږي، چیرې چې د پریکړو خبرتیا لا دمخه پیل شوې.